

www.mossebobladet.se

FF FM
FARFARS FARMOR

ANNA GRETA JÖNSDOTTER
1789 – 1882

OCH DEN TID I VILKEN HON LEVDE

Alf Gunnarson

2020

FÖRORD

Två kvinnor: Anna Greta Jönsdotter (1789- 1882) och Anna Stina Adamsdotter (1841 -1930) satte sin prägel på Mossebo i många år. Anna Greta kom år 1808 och Anna Stina lämnade in år 1930, så dessa båda täckte in etthundratjugotvå (122) år i sträck och de befann sig samtidigt, i samma lilla stuga, mer än två decennier.

Anna Greta Jönsdotter (FF FM) var jämnårig med Maria Olofsdotter Moberg (MF MM). De levde båda sina liv i Finnerödja socken, Anna Greta i Backgården och Mossebo och Maria i Högshult, Ranängen, Slottsbol och Barrud. Visste de om varandra? Kanske - kanske inte, Men de borde rimligen ha konfirmerats samtidigt. Jag får kolla det.

Här ska fokus ligga på Anna Greta Jönsdotter, hennes rötter, hennes närmaste medmänniskor och kanske något om händelser i hennes grannskap och utanför den närmaste kretsen.

RÖTTER

F: FAR M: MOR	Namn	Make/ maka	Kommentar
F	Gunnar Carlsson	Birgit Carlsson	Från Barrud
FF	Carl Andersson	Ida LovisaKarlsdotter	Från Borgan
FF F	Anders Peter Carlsson	Anna Stina Jansdotter	Från Tubberud, Hova
FF FM	Anna Greta Jönsdotter	Carl Carlsson	Från Mossebo
FF FM M	Greta Jansdotter		
FF FM F	Jöns Gunnarsson		
FF FM MF			
FF FM MM			
FF FM FF			
FF FM FM			

Ambitionen är nu att fylla de tomma fälten i den här släkttavlan och därefter får vi se vart berättelsen tar vägen.

December 2020 / Alf

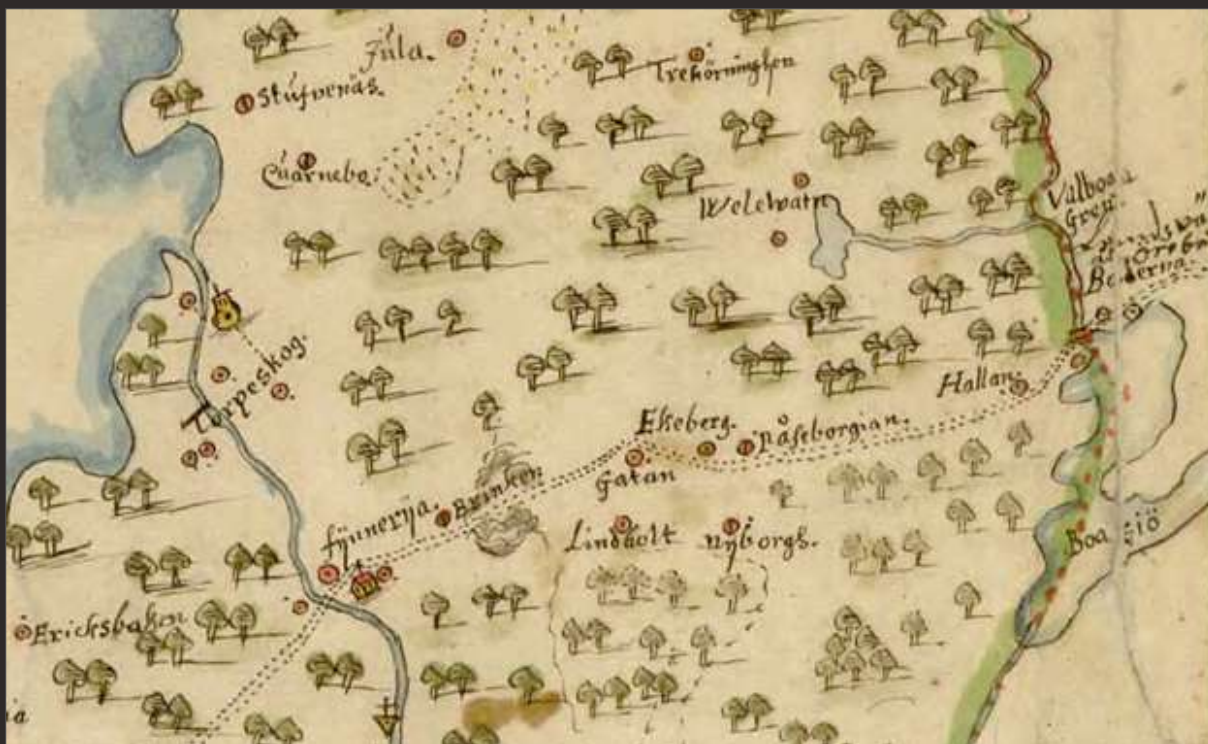
KARTHISTORIA

Den här kartan ritades år 1655 och den är ju helt underbar:

Mossebo och Backgården markerade.

Finnerödja fanns bara som en prick på kartan vid den tiden. Det var Hova socken som breddade ut sig mellan Skagern och Unden. År 1587 kom området att tillhöra Tivedsbodarne socken, för att år 1630 - och drygt 330 år framåt - bli Finnerödja socken.

Österut.

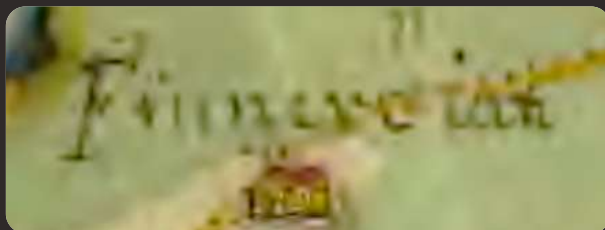

Västerut.

Norra Skaraborg år 1755. Finneröian: en prick utefter den stora landsvägen.

Finnerödja: pricken från förra sidan (1755).

Slutligen en vägkarta från år 1731:

Markerade ställen mellan Hova och Ramundeboda: Bråten, Krogen Finnerödian, Gatan, Halla.

FEMTONÅRINGAR 1804 *)

Nattvardsbarn kallades de och här är alla femtonåringarna i Finnerödja socken/ församling 1804:

1804.	
Sara Svansson Skögg.	Jens Josef. Byggst.
Hans Ersson Skögg.	Jens Josef. N. Natvattneit.
Hans Ersson Skögg.	Magn. Magnuf. Backstg.
Hans Ersson Backdicklew.	Jens Josef. Bergmanisfen.
Fonas Josef. Björnfallet.	Joh. Josef. Trinäs.
Eva Mlle. Götlich Skogsholmen.	Fonas Hinderf. Einthult.
Maria Björns. Skögg.	Olof Josef. Borgan.
Eva Parlat. Hårrängar.	And. Andf. Hållan.
Katrina Schott. Backen.	Eric Josef. Gatan.
Maja Moberg Högskull.	Jens Hans. Spöberg.
Eva Cajsa Fredberg Långnäs.	Jens Josef. Skog.
Stina Sunde O. Finnerödja.	Peter Olof. Skotteloh.
Stina Sunde Finnerödja N. L.	Adam Josef. Barrud.
Stina Sunde O. Hårrängar.	Joh. Andf. Eriksåsen.
Anna Cajsa Olof. Skögg.	And. Josef. Logentorp.
Stina Sunde Sunde.	Olof Olof. Logentorp.
Maja Sunde Hårrängar.	Jens Olof. Högskull.
Eva Olof. Hårrängar.	Joh. Josef. Blåckman.
Stina Sunde Hårrängar.	And. Josef. Hågen.
Sara Sunde Hårrängar.	Fonas Josef. Bergmanisfen.
Greta Sunde N. Finnerödja.	Maja Sunde. Moberg.
Anna C. Sunde Finnerödja.	Kate. Sunde. Brinkängar.
Greta Sunde. Backstg.	Anna Nilot. Högskull.
Maja Sunde. Gatan.	Stina Sunde. Barrud.
Stina Sunde. Hårrängar.	Eva Sunde. Ramnäs.
Greta Sunde. Högskull.	Kate. Sunde. Skögg.
Kate. Gustafsd. Björnfallet.	Kate. Sunde. Backstg.
Stina Olof. Skögg.	Greta Sunde. O. Hårrängar.
Sara Sunde. Högskull.	Maja Nilot. Nöblen.
Sara Sunde. Björns. Skögg.	Ingrid Sunde. Hårrängar.

59 ungdomar. Emanuel Thorman undervisade.

Visst hittar vi både Maria (som kallas Maja) Moberg och Anna Greta (som kallas Greta) bland konfirmanderna. Maja Mobergs kusin i Mobäcken, Maja Ersdotter, är med i gruppen och det är flera namn som känns bekanta för mig, i Backerud, Barrud, Björnfallet, Borgan samt Eriksåsen.

*) I alla fall de flesta. Kanske någon fjortonåring och sextonåring

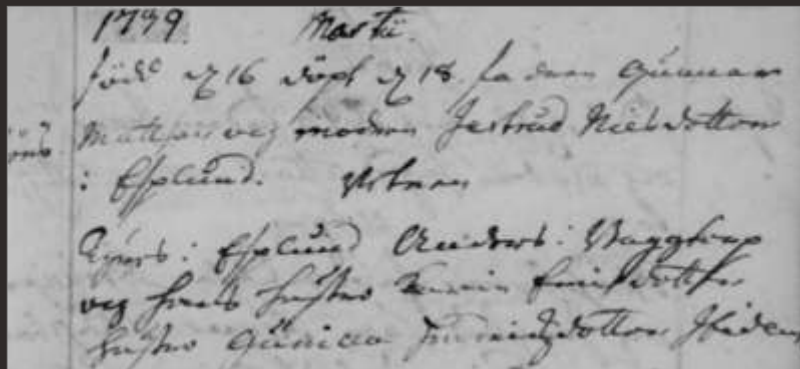
Nu till gränstrakterna mellan Västergötland och Närke för drygt tvåhundra år sedan.

JÖNS GUNNARSSON OCH GRETA JANSDOTTER

OMKRING ÅR 1800

Namn	Född	Ställe / Socken	Kommentar
Jöns Gunnarsson	1739	Äspelund	Långsmo rote, Ramundeboda
Greta Jansdotter	1752	Finnerödja	
Johan Jönsson	1784	Äspelund	Långsmo rote, Ramundeboda
Anna Greta Jönsdotter	1789	Backgården	Välvattnets rote, Finnerödja
Maja Cathrina Jönsdotter	1794	Backgården	"

Jöns Gunnarssons föräldrar:
Gunnar Mattsson och Jestrid
Nilsdotter i Äspelund

Det är knepigare att hitta Greta Jansdotters föräldrar. Om hon verkligen var född i Finnerödja socken år 1752, är följande ur Födelseboken det som gäller:

Erik Bengtsson och Lena Larsdotter - bondefolk i Sörgården - får jag det till och då sprack det. Hon heter Greta *Jansdotter*. Den folkbokförande komministern i Kavelbron skrev lika sirligt som oläsligt men det finns ingen möjlighet att tyda det ovanstående till Jan. Nu borde jag såklart ta bort den där bilden med skönskrift, men den får vara kvar som prydnad i denna framställning. Vad hette prästen som skrev sådär? Svar: Johan Sjöbom.

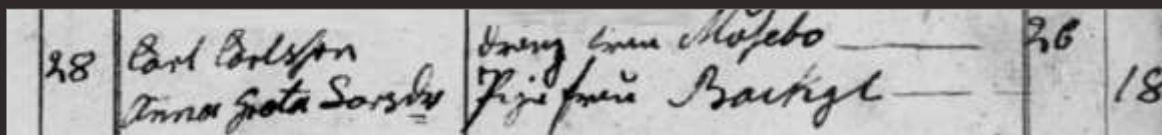
Joh. Sjöbom

Jöns Gunnarsson avled år 1814. Greta Jansdotter avled år 1827.

Nu vet jag: Greta Jansdotters föräldrar hette Jan Svensson och Cathrina Ericsdotter. Det är tills vidare oklart var de bodde.

ANNA GRETA JÖNSDOTTER OCH CARL CARLSSON I MOSSEBO

De gifte sig den 28 december 1807. Carl var 26 år och Anna Greta 18. Hur träffades de? Avståndet mellan Backgården och Mossebo var minst en mil, fågelvägen. Men Anna Greta och Carl var inga fåglar. De befann sig på marken och de bodde ingalunda nästgårds. Carl var ute på en drängsväng några år, bland annat i Eriksbacken, hos Peter Andersson och Lisa Jönsdotter. Hon var kommen från Ramundeboda socken och där kan finnas ett samband. Kanske eller kanske inte.

ÅR 1836

Namn	Född	Ställe / Socken	Kommentar
Carl Carlsson	1781	Mossebo	Många generationer, far - son
Anna Greta Jönsdotter	1789	Ramundeboda	
Stina Greta	1809	Mossebo	Bosatte sig i Lyrestad socken
Carl	1813	"	Stannade i Mossebo
Maja Lena	1820	"	Bosatte sig i Lyrestad socken
Anna Lisa	1824	"	I Orrkullebäcken / senare USA
Lovisa	1827	"	Bosatte sig i Borgamossen
Anders Peter	1831	"	Stannade i Mossebo
Clara Sofia	1836	"	Bosatte sig i Mossebokärr

Carl och Anna Greta fick sju barn under en period av 27 år och det är värt att notera. Det vanliga var att det föddes dubbelt så många barn under en så lång period. Anna Greta var nitton (19) år när hon födde Stina Greta på sommaren 1809 och fyrtiosju (47) år när Clara Sofia föddes på sensommaren 1836.

De här döttrarnas och sönerns liv (och alla deras kusiners) finns grundligt beskrivna i berättelsen: EN KRÖNIKA - 150 SIDOR - MÅNGA KUSINERS LIVSRESOR I ETT DOKUMENT .

ANNA GRETAS SYSKON OCH DERAS FAMILJER

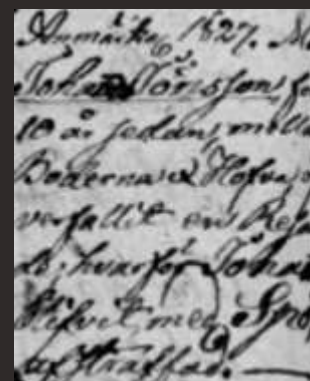
Jöns och Greta i Backgården hade tre barn, födda under en tioårsperiod: Johan (1784), Anna Greta (1789) och Maja Cathrina (1794).

Jämför sidan 7.

JOHAN(NES) JÖNSSON

Johan Jönsson bar sig dumt åt. Rena *Jönssonligan* - om skämtet tillåts, Fast Johan var nog ensam, när han - 23 år ung och oförståndig - överföll en resande mellan Bodarne och Hova och fick spö av Häradsrätten i Hova och en bestående anmärkning i husförhørsboken.

Johan lämnade dock brottets bana och gifte sig med en ung kvinna från Solbacken i Hova socken: Britta Persdotter (född 1794). Hon är tolv år yngre än maken. De bosätter sig på Johans föräldrars ställe i Backgården och blir så småningom många i familjen.

Carl och Anna Greta i Mossebo hade sju barn: fem döttrar och två söner, Johannes och Britta i Backgården hade också sju barn: fem döttrar och två söner. När familjen i Backgården var fulltalig såg den ut så här:

ÅR 1840

Namn	Född	Ställe /Socken	Kommentar
Johan(nes) Jönsson	1784	Ramundeboda	Äspelund
Britta Pehrson	1796	Hova	Solbacken
Maja Greta	1819	Backgården	Se sammanställning
Clara Sophia	1823	"	"
Anna Cajsa	1826	"	"
Jan Peter	1829	"	"
Britta Stina	1832	"	"
Carl Johan	1835	"	"
Lovisa	1838	"	"

År 1839 flyttade Johannes, Britta, två söner och fyra döttrar till Humletorp i Hova socken. Johannes avled där år 1852. Änkan Britta Pehrson flyttade till Lyrestad 1858 och de söner och döttrar som inte redan lämnat hemmet, flyttade till ställen inom och utom socknen.

MAJA CATHRINA JÖNSDOTTER

Hon flyttade till Leback år 1819 och var piga där något år varefter hon gifte sig med jämnåriga Carl Erik Jansson i Karintorp. De fick dottern Anna Stina år 1822. Maken avled året efter och Maja Cathrina drog vidare med sin dotter till Hardemo socken. Där fanns Olof Olsson (40), med vilken Maja Cathrina (29) gifte sig.

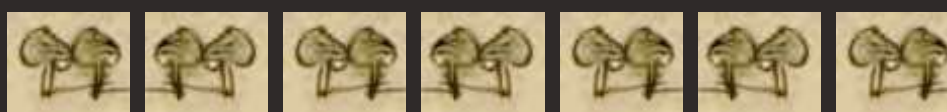
ÅR 1835

Namn	Född	Ställe /Socken	Kommentar
Olof Olsson	1783	Hardemo	Epsäter
Maja Cathrina Jönsdotter	1794	Finnerödja	Backgården
Anna Stina	1822	Lerbäck	Se sammanställning
Johan Eric	1825	Epsäter	"
Brita Maja	1828	"	"
Hedvig Sophia	1831	"	"
Carl Gustaf	1833	"	"

Familjen bodde kvar i Epsäter årtionde efter årtionde. Barnen blev vuxna och flyttade alla sin väg, utom sonen Johan Eric, som tog över gården när han blivit torr bakom öronen.

Maja Cathrina avled i Epsäter år 1863 och maken tre år senare.

Anders Peter Carlsson i Mossebo (FF F) och hans syskon hade således tolv kusiner, sju i Backgården och fem i Epsäter. Det kan vara intressant att följa dessa ett stycke på var och ens livsresor.

De livsresorna kommer senare i del 2 och 3.

SAMMANFATTNING

F: FAR M: MOR	Namn
F	Gunnar Carlsson
FF	Carl Andersson
FF F	Anders Peter Carlsson
FF FM	Anna Greta Jönsdotter
FF FM M	Greta Jansdotter
FF FM F	Jöns Gunnarsson
FF FM MM	Cathrina Ericsson
FF FM MF	Jan Svensson
FF FM FM	Jestrid Nilsdotter
FF FM FF	Gunnar Matsson

Här ser vi Anna Gretas och Carls utgångspositioner på den moderna (Goole Earth) kartan. B: Backgården. M: Mossebo.

Mariestad den 16 december 2020

/ Alf

SENARE: NÅGRA FAKTA OM

Anders Peters och hans syskons kusiner:

MAJA GRETA FÖDD 1819 I BACKGÅRDEN

CLARA SOPHIA FÖDD 1823 I BACKGÅRDEN

ANNA CAJSA FÖDD 1826 I BACKGÅRDEN

JAN PETER FÖDD 1829 I BACKGÅRDEN

BRITTA STINA FÖDD 1832 I BACKGÅRDEN

CARL JOHAN FÖDD 1835 I BACKGÅRDEN

LOVISA FÖDD 1838 I BACKGÅRDEN

ANNA STINA OLOFSDOTTER FÖDD 1822 I LERBÄCK

JOHAN ERIC OLOFSSON FÖDD 1825 I HARDEMO

BRITA MAJA OLOFSDOTTER FÖDD 1828 I HARDEMO

BRITA MAJA OLOFSDOTTER FÖDD 1831 I HARDEMO

CARL GUSTAF OLOFSSON FÖDD 1833 I HARDEMO